

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya.
— Włochy. — Niemce. — Prusy. — Księstwa Naddunajskie. —
Rosya. — Turcya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 9. lutego. Dnia 11. lutego r. 1850 wyjdzie w Wiedniu i będzie rozesłany XVI. zeszyt dziennika rządowego ustaw państwa we wszystkich dziesięciu językach, a XVII. zeszyt tymczasem tylko w niemieckim języku, tudzież pierwszy zeszyt dodatkowy do powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, który na mocy rozporządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych i sprawiedliwości przeznaczony jest przy ważniejszych przez Jego ces. Mość sankcyonowanych ustawach i rozporządzeniach ogłaszać także najniższe przedstawienia ministerjalne, któremi projekta do tych ustaw i rozporządzeń najwyższej sankcyi przedłożone i motywowane były, jednak tylko w niemieckim języku.

Lwów, 3. lutego. Na rzecz instytutu ciemnych, który ma być założony we Lwowie, wpłynęły następujące dary: Od gminy Zasków i od tamtejszego plebana 1złr. 15 1/2kr. m. k.; ze składki urządzonej przez magistrat w Lubaczowie 6r. 12kr. m. k.; od c. k. przełożonego obwodu Jana Hayderer 5r., od plebana w Kobylanach ks. Walentego Stachyrskiego 6r. 16kr. m. k.; od łac. plebana ks. Serafina z Odrzykowa 10r.; od plebana w Rzepniku Józefa Cinskiewicza 2r.; od plebana ks. Jana Hydło w Trzcinnicy 1r.; od plebana w Bóbrce Wojciecha Filara i od tamtejszej gminy parafialnej 2r. 5kr.; ze składki urządzonej przez r. k. plebana w Sokalu ks. Antoniego Szeligowskiego 6r. 31kr.; nakoniec ze składki urządzonej przez magistrat w Sokalu i z kasy miejskiej 26r. 56 1/4kr. m. k.

C. k. rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać te szczerobliwe dary z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Lwów, 4. lutego. Do c. k. urzędu obwodowego w Imbst w Tyrolu wpłynęła na rzecz pogorzalców Brodzkich kwota 36r. 39kr. m. k., którą tamtejsze c. k. gubernium przesłało tutejszemu c. k. prezydum rządu krajowego.

Przesyłając tę kwotę na miejsce przeznaczenia ma sobie rząd krajowy za miły obowiązek, podać ten wspaniałomyślny czyn z wyrazem podziękowania do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

Bochnia, 8. lutego. Dziennik „Czas“ z d. 11. lutego zawiera następującą korespondencyę z Bochni: „Przyjemnie mi jest dla powszechnej wiadomości donieść, iż pożar w podziemiu Bocheńskich kopalni soli od dni ośmiu trwający, jest po części uduszony. Gęste dymy i zabijający węglowy gaz tak dalece się rozciągały, iż groziły stare góry nazwane Floris tym dymem zabijającym zupełnie okryć. Zaczęto przeto przechody dolne kruchami solnemi i jilem barykadować, lecz i przez to zaczął się dym gwałtownie przedzierać; zakryto z wierzchu gnojem szyb zwany Campi albo polna góra, również dolne komunikacje zamurowano, pospieszając z robotą dzień i noc ile być mogło. Tak więc tylko w 1/5 części starych gór Floris sól podziemną kopią i do sprzedaży wydają, 4/5 części gór podziemnych i przemurowanych od nowych gór Campi: komunikacya jest więc zupełnie przecięta i szacht Campi z wierzchu zakryty, dopokąd tlejący pożar zupełnie nie będzie uduszony. — Przez szacht Floris i Sutoris wydają sól kruchą i beczkową na składy, a w Regis spuszcza ją się.

(Lloyd w sprawie greckiej.)

„Lloyd“ z dnia 7. lutego pisze: W sprawie Grecyi ubolewamy najszczególniej nad tem dwojgiem: najprzód nad cierpieniem tego małego państwa, które tak dzielnie i tak pomyślnie starało się między pomniejszych europejskimi mocarstwami zaszczytne zająć miejsce; a powtóre nad tą klęską, jaką sobie Anglia w opinii ucywilizowanego świata zadaje, a która moralny jej wpływ znacznie osłabi. Bo, aczkolwiek uważamy lorda Palmerstona za nieprzyjaciela naszego kraju, jednak dalecy jesteśmy od tego, byśmy Anglię uważali za naturalnego przeciwnika Austrii. Polityczny zawód lorda Palmerstona dobiegnie niezadługo do swego kresu. Każde inne ministerstwo, a nawet każdy inny minister sprowadzi politykę angielską z tego toru, w którym się teraz toczy. Dobrze porozumienie między Anglią a naszym krajem nastąpi z tych samych powodów, które przed wiekiem były uzasadnione, i jeszcze po upłynionym wieku uzasadnione będą. Zślepienie lub namiętność ministra może tylko na krótki czas zapoznać ważność tych powodów. Później własna ich przewaga nada sobie znaczenie. Niepotrzeba wielkiego rozumu, aby być przekonanym, że Anglia niezadługo musi być znowu sprzymierzeńcem tego kraju. Dla tego pomimo postępów Palmerstona, wielce nas obchodzi pomyślność Anglii, i ubolewamy nad każdym krokiem, którym ona swoje znaczenie i potęgę osłabia.

(Rozporządzenie ministerjalne. — Mianowania urzędników dla nowo systemizowanych sądów w krajach niem.)

Wiedeń, 9. lutego. Ministerstwo finansów wydało rozporządzenie, aby kapitały należące do funduszy politycznych lub publicznych zakładów duchownych, jako to klasztorów, parafii i t. p., jeżeli na wyższy procent ulokować ich niepodobna, przysełano do kasy funduszu umorzenia, której polecono wydawać za to 4 1/2 % obligacye na dług państwa przynależnym partyom.

Wkrótce mają być publikowane liczne mianowania urzędników dla nowo systemizowanych sądów w niemiecko-dziedzicznych krajach koronnych. Zastępca jeneralnego prokuratora przy najwyższym sądzie krajowym w Pradze został mianowany Dr. Józef Hofmeister, prokuratorami zaś zostali: Dr. Fr. Czermak dla Kuttenu, Józef Nechański dla Koeniggracu, a dla reszty sądów krajowych mianowano PP.: Dr. Aug. Ambros, Wacława Rischana, Karola Wacława Fleischmanna, i Prokopa Jaroscha w tym samym charakterze. (K. lit.)

(Organizacya zwierzchności konsularnych.)

Wiedeń, 8. lutego. Nowa organizacya konsulatów austriackich postępuje nieprzerwanie. Dziennik „Austria“ zawiera dziś znowu niektóre ważniejsze uzupełnienia. W reorganizacyi cesarskiego jeneralnego konsulat w Paryżu zaszło stosowne rozszerzenie, gdyż zakres jego rozciągnięto i na portowe miasta, położone na północnem wybrzeżu Hyspanii, aż do przylądka Finisterre. W skutek tego wyjęto mianowicie wicekonsulat w Corunna z pod subordynacyi jeneralnego konsulat w Kadyksie, a konsulatory w Havre de Grace i Bordeaux poddano pod jeneralny konsulat w Paryżu. Stosownie do tego rozleglejszego zakresu spraw, przydzielony jest temu jeneralnemu konsulatowi najwyższemu postanowieniem ces. radzca dr. Aloizy Debraux jako dyrektor kancelaryi, który w tym charakterze ma wspierać jeneralnego konsula w załatwianiu spraw, a niekiedy go także zastępować. Następnie jeneralny konsulat w Warszawie nadano najwyższemu postanowieniem z d. 7. stycz. dotychczasowemu zawiadowcy konsulat w Gdańsku, pułkownikowi Hein-Valdor. Między Galicyą a pruskimi portami Bałtyckiego morza (z których mianowicie Gdańsk jest główne emporyum dla produktów galicyjskich, które Wisłą bywają przesłane za morze), stanowi jeneralny konsulat w Warszawie pozycyę centralną, i z tego powodu dawała się czuć już od dawna potrzeba, nadać mu dla handlu idącego z północnych granic cesarstwa do Polski i do Bałtyku, i dla wszystkich w tym kierunku położonych urzędów konsularnych zakres działania władzy centralnej.

Z tego powodu poddano te ostatnie rzeczonemu jeneralnemu konsulatowi jako dependencye, aby jako władza centralna był w stanie mieć dokładny przegląd stosunków i potrzeb tego austriackiego wywozowego handlu, który już teraz jest ważny, a później jeszcze ważniejszym i rozleglejszym będzie, i żeby jak w ognisku zjednoczył także wewnętrzny kierunek i urządzenie spraw, które się poparcia tego handlu i dalszego jego rozwinięcia tyczą. Przeto jeneralny konsulat w Warszawie poddany bezpośrednio ministerstwu handlu, będzie odąd jako kierująca i nadzorczą austriacko-konsularną najwyższą władza w Królestwie Polskiem i na pruskim wybrzeżu Bałtyckiego morza funkcyonować.

(Kurs wiedeński z 9. lutego 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 94 3/4; 4 1/2% — 84 1/2; 4% — 73 3/4. 2 1/2% — 49 3/4. Akcye bank. 1142. Losy z 1834 roku — 170; z 1839 r. — 108. Akcye kolei półn. 109 1/4.

Anglia.

(Protekeyoniści parlamentu.)

Londyn, 1. lutego. Po licznych zgromadzeniach protekeyonistów przed otworzeniem terazniejszej sesji można się było spodziewać, że ta partya wkrótce rozpocznie walkę. Jakoż w samej rzeczy na wczorajszym posiedzeniu zaproponował książę Richmond odnośnie do tego miejsca mowy od tronu, które mówi o stosunkach agrykultury, następującą mocą: Jednak chcemy Waszej król. Mości najuniższej przedłożyć, że w wielu częściach połączonego królestwa, a szczególnie w Irlandyi, zajmujący się uprawą ziemi poddani Waszej król. Mości, walcą z wielkim niedostatkiem, który według naszego zdania z wydanych ostatnimi czasy prawnych postanowień i z przykrego ucisku miejscowych podatków wynika. — Mocę tę wspierał silnie lord Stanlej. Tem dziwniejsze jest zwycięstwo rządu na zgromadzeniu, które w większej części złożone było z bogatych właścicieli dóbr; wniosek księcia Richmond został większością 49 głosów odrzucony. W izbie niższej powtórzył ten sam manewr Sir J. Trollope, lecz energiczny znalazł opór. Poprawkę Sir J. Trollope wspierał pułkownik Chatterton. Sir Charles Wood dowiódł statystycznymi datami korzyści wolnego handlu.

Na propozycję margrabiego Granby odroczoneo wprawdzie dalszą debatę, niepodpada jednak żadnej wątpliwości, że się protekeyoniści nie utrzymają. Times okrywa wielką pochwałą pana Villiers, który zaproponował adres, i jest za tem, by debatę prowadzić we wszystkich kierunkach, a nawet przez cały tydzień, jeżeli potrzeba będzie, aby przecie raz pokonać zabiegi protekeyonistów.

(Parlament angielski.)

Londyn, 2. lutego. W przyszły wtorek odbędzie się znowu w zamku Windsor posiedzenie tajnej rady. Izba wyższa nie miała wczoraj posiedzenia. Na posiedzeniu izby niższej zapowiedział p. Berkeley, że przy pierwszej sposobności wnieśli w izbie kwestyę względem tajnego głosowania. W odpowiedzi na interpelację pana Adderley oświadczył p. Hawes, że rząd zaniechał planu założenia kolonii zbrodniarzy na przykładu dobrej nadziei, że pogłoska, jakoby gubernator Sir S. Smith został odwołany z posady swojej, jest bezzasadną. Potem przystąpiono do dalszej debaty nad adresem. Wszelkie dyskusye krążyły głównie około ustępu mowy od tronu odnoszącego się do interesów rolnictwa, około protekeyi i wolnego handlu. Pan d'Israeli mówił obszernie za poprawką, a lord John Russell przeciwko niej. Przy głosowaniu okazało się za poprawką 192 głosów, a 311 przeciwko niej, a więc większość 119 głosów za ministerstwem.

Francya.

Paryż, 1. lutego. Półrządowy dziennik „Constitutionnel” donosi: „Opozycja zarzuca nam częstokroć optymizm polityczny; nie jesteśmy więc alarmistami. Lecz równie jak nienależy przesadzać niebezpieczeństw, jakie grożą społeczeństwu, tak również nienależy ich zatajać. Porządek materialny jest zabezpieczony; to już dawno powtarzano. Mimo to jednak wnosić można z uzasadnionych na pozór pogłosek z Lugdunu, że ten spokój bardzo łatwo, przynajmniej tam może być zakłócony. Słychać iż tam na kilku punktach szóstej dywizyi wojskowej nadzwyczajnie panuje wzburzenie umysłów, z czego władze publiczne wnoszą, iż w krótkie wybuchnąć może zaburzenie. Mówią, że tu przybył nadzwyczajny komisarz rządowy departamentu Rodanu dla uwiadomienia rządu o stanie rzeczy i z ządaniem pomnożenia siły zbrojnej. To gwałtowne wzburzenie przypisują nieustającej agitacji utrzymywanej przez wychodźców w Szwajcaryi między ludnością pograniczną. Mocarstwa niemieckie zamierzające wspólnie interweniować w Szwajcaryi i obsadzić kantony, korzystając z tej okoliczności, by Francję już przez wzgląd na zagrożenie jej samej niebezpieczeństwo nakłonić do udziału w tych zamysłach. Bądź co bądź, rząd mając bacne oko na te agitacje jest przygotowany przeszkodzić dalszemu ich szerzeniu się. Dzień, w którym miało wybuchnąć powstanie, jest wiadomy rządowi. Rocznicę 24. lutego miano w ten sposób obchodzić. Co do nas, niewahamy się podać te wiadomości: jestto najlepszy środek do uchylenia zapowiedzianego nam niebezpieczeństwa.

(Posiedzenie izby prawodawczej z d. 4. lutego.)

Paryż, 4. lutego. Z porządku dziennego przystąpiło zgromadzenie narodowe na dzisiejszym posiedzeniu do dyskusji nad projektem prorogacji dekretu z 25. października 1848 względem likwidacji dawnej listy cywilnej i domenów prywatnych. Minister finansów oświadczył, że rząd sądził, iżby należało jeszcze tę likwidację odroczyć. Komisya nie podzielała tego zdania. Ta uchwała pociągnęła za sobą dyskusję projektu. Lubo rząd nie odstępuje od swego pierwotnego zdania, proponuje jednak następującą poprawkę: „Począwszy od 1. sierpnia 1850 nastąpi likwidacja byłej listy cywilnej. O tym czasie zniesiona będzie sekwestracja. Wszystkie ustawy i dekreta, poprzedzające niniejszą ustawę są zniesione.” Dep. Creton, referent komisji, przedłożył inną poprawkę, mocą której upoważnieni są wierzyciele byłej listy cywilnej na te dobra zaciągnąć pożyczkę, która może osiągnąć sumy 20 milionów. Nad poprawką ministra głosowano. Zgromadzenie weźmie ją pod rozważę. Tymczasem odesłano ją do komisji ku sprawozdaniu. Toż samo dzieje się z poprawką pana Creton. Dalszy ciąg porządku dziennego jest dyskusya nad projektem zaprowadzenia trybunału dla spraw spornych. Projekt ten przyjęto większością 381 głosów przeciw 132. Następnie przyzwolono kompletujący kredyt dla ministra finansów. Dyskusye nad wnioskiem deputowanego Pascal Duprat nad gościńcami uboczne odroczone. Poczem zgromadzenie wróciło do dalszej dyskusji

nad likwidacją listy cywilnej. Dep. Creton referuje o naradach komisji. Komisya sądzi, iż termin do 1. sierpnia 1850 jest zadatek; jednak przystępuje co do dodatkowego artykułu zezwalającego wierzycielom zaciągnąć pożyczkę na listę cywilną do projektu rządowego. Dep. Hugenin mówi przeciw nowemu projektowi: „Z 20 milionów proponowanych jako pożyczkę należy się 10 milionów państwu. Zwroćenia tej sumy niemoże zgromadzenie odroczyć. Komisya chce, aby pojedynczo zwrócono dobra należące się książętom Aumale i Joinville. Pierwszy artykuł przyjęto potem bez dyskusji. Na mocy tego artykułu zostaje dekret z 25go grudnia 1848 odroczone aż do 31go grudnia 1850. Drugi artykuł znosi sekwestrację dóbr książąt Aumale i Joinville. Ten artykuł przyjęto większością 457 głosów przeciw 152. Równie przyjęto artykuł dodatkowy za pożyczką 20 milionów a następnie całą ustawę. — Potem zaczęto drugą debatę nad ustawą nankową. Dep. Coquerell zabrał głos, nikt jednak na mowę jego nie uważał, ponieważ zgromadzenie było niespokojne z powodu niepokoju w ulicy St. Martin. Jenerał Lamoriciere wszedł do sali zgromadzenia. Lagrange prosi o głos chcąc interpelować ministerium względem niepokoju w Paryżu. Śród głębokiego milczenia w zgromadzeniu rzekł Lagrange: „Od kilku dni dzieją się prowokacje ze strony rządu (Senzacja). Wszystkie drzewa wolności nawet żywe kazano poćcinać. (Gwar.) Zapewniają że krew płynęła.” Minister sprawiedliwości oświadcza, że niepokój w mieście już ustał, minister spraw wewnętrznych i prefekt policyi poczynili przeciw temu stosowne kroki. Lasteyprie: Ta deklaracja nie jest dostateczna; należy dać naganę policyi. Zgromadzenie zamknęło.

(„Constitutionnel” o sprawie Szwajcarskiej. — „Napoleon” o najnowszych wypadkach w Grecyi.)

Paryż, 3. lutego. Dziennik „Constitutionnel” który od jakiego czasu jest organem rządu, oświadcza, iż wcale niemyślał, jak mu to zarzucano, przygotowywać publiczność na interwencję francuską przeciw Szwajcaryi. Interwencja, mówi ten dziennik, jest ewentualnością, w którą wcale niewierzimy. Przekonani jesteśmy, iż w Szwajcaryi nikt interweniować nie będzie, ponieważ Szwajcaryja samowolnie to uczyni, czego od niej żądają, ponieważ to czego się żąda, zupełnie jest słuszne. Szwajcaryja niemoże sama chcieć nadweryżć swoją neutralność, robiąc z swego terytorjum główną kwaterę nieprzyjaciół państw sąsiednich. Nasze wiadomości podają nam w tym względzie wszelką pewność. Potem umieszcza „Constitutionnel” list z Lausanne pochodzący, jak ten dziennik twierdzi, z bardzo dobrego źródła i w którym między innemi jest powiedziane, że rada federacyjna najlepsze ma zamiary w sprawie wychodźców. Wydała już rozporządzenia względem ich wydalenia lub umieszczenia w koszarach. Na zapytanie czyli rada federacyjna będzie miała władzę wyeksekutować zamiary swoje także i w kantonach, gdzie panuje rząd rewolucyjny, jedna tylko jest odpowiedź: szanowny jenerał, który w tak krótkim czasie pokonał ligę odrębną, pokona również prędko rządy socyalistyczne gdy skompromitują honor i neutralność Szwajcaryi. Dziennik „Napoleon” mówi z swojej strony: Sąsiednie mocarstwa Szwajcaryi przejęte są naturalnym życzeniem, przeszkodzić temu, aby wychodźcy korzystając z sąsiedztwa nie rewoltowali własnych państw swoich, i mają niezaprzeczone prawo użyć środków zapobiegających temu niebezpieczeństwu. Lecz Francya nie skłania się wcale w jakimbydz przypadku zapoznawać praw swego dawnego sprzymierzeńca i przyjaźni łączącej obadwa narody. Mógłby zresztą prezydent republiki zapomnąć o gościnności, której przez tyle lat używał w Szwajcaryi, równie jak o protekeyi, jakiej doznał ze strony Szwajcaryi przeciw niesłusznym roszczeniom Ludwika Filipa. ?

O najnowszych wypadkach w Grecyi wyraża się „Napoleon” jak następuje: Sądźmy iż angielski ambasador w Atenach przekroczył swoje instrukcje, albowiem niemożliwibyśmy pojąć, aby rząd angielski nie uwiadomił naprzód rządu francuskiego o przedsięwziętych krokach, zwłaszcza w obec świetnego porozumienia, które się objawiło przy równoczesnem okazaniu się floty angielskiej i francuskiej w oryencie.

(P. S. A.)

(Środki ostrożności. — Plany Socyalistów.)

Paryż, 3. lutego. Wczoraj wieczór przedsięwzięto środki ostrożności, by ochronić zgromadzenie narodowe przed ewentualnym napadem. Według dziennika „Evenement” powołano spiesźnie batalion piechoty do pałacu zgromadzenia nar., sądząc, iż mu zagraża niebezpieczeństwo. Wspomniony dziennik utrzymuje jednak, że obawiano się tylko wzburzenia umysłów wywołanego wycinaniem drzew wolności, co wszelako nie przywiodło jeszcze nigdzie do formalnego oporu, chociaż wczoraj zebrał się lud w tłumy, a policja aresztowała kilka osób. Według dziennika „Estafette” miał pewien jenerał (Changarnier lub Lamoriciere) oświadczyć: „Niechaj zgromadzenie ma bacność; bowiem pewna partya chce pobudzić ludność do manifestacji, która ułatwi urzeczywistnienie chymerycznej nadziei.”

O planach Socyalistów mówi dziennik „Napoleon”: „Rocznica 24. lutego ma przewodźcom partji rewolucyjnej służyć za pozór do wywołania demonstracji, przy której stowarzyszenia robotników mają odegrać ważną rolę. Nad programem tej ceremonii naradzają się mężowie góry i główni przewodźcy unii stowarzyszeń. Proudhon i stronnicy dziennika „Voix du peuple” sprzeciwiają się wszelkiej publicznej manifestacji, lecz dawni deputowani pałacu Luxemburg, bez wątpienia na podniecanie Louis Blanc’a twierdzą, że można wyprawić coś imponującego bez wszelkiego wyzywania. Góra rozstrzygnie nad tą kwestyą w ostatniej instancyi.

(Wzburzenie umysłów.)

Paryż, 4. lutego. Ludność Paryża zaczęła się już od kilku dni oburzać na ścinanie i niszczenie drzew wolności. Wiadomo było władzom paryżkim, że lud życzył sobie zachowania mianowicie tego drzewa, które arcybiskup Paryża przy osadzaniu go był poświęcił. Kilka dni wprzód nim drzewo to miało być ścięte, odbywali robotnicy nieustająca straż przy niem. Wielka ich część nie schodziła wcale z miejsca mimo mroźnej nocy lutowej, i spędziła agentów policyi chcących ściąć to drzewo. Później umocował lud na topoli tablicę metalową, którą poświęcono drzewo to wolności pamiętce Arcybiskupa wstawionego śmiercią męczeńską. Dzisiaj o czwartej godzinie znana padła i to drzewo pod siekierą. O godzinie 9. zebrał robotnik jeden drzazgi odpadłe, i sprzedawał je jako relikwie męczennika. Nacisk był tak wielki, że szczególne kawałki kupowano za cenę nawet jednego franka, a robotnik uzbierał tym sposobem do 100 franków. Inne znów drzewo zasadzone przed obserwatorium na pamiątkę marszałka Ney, również dzisiaj ścięto. Wczoraj uważali ajenci policyjni tak w ciągu dnia jak i nad wieczorem ośm osób, które za każdym razem jak tylko jakie drzewo ścięto, wznosili w milczeniu rękę do nieba, jakby wykonując uroczystą jaką przysięgę, i powtórzyli to dwanaście razy dnia tegoż. Dziś wieczorem o ósmej godzinie panowało w Paryżu wielkie wzruszenie. Na bulwarze St. Denis opierał się lud ścinaniu drzew wolności. Jenerała Lamoricière, który właśnie podtenczas przez bulwary przechodził, poznał był lud na rogu ulicy Richelien i ścigał go aż do bulwaru St. Martin. Tam wbiegł on do jednego domu po schodach aż na czwarte piętro, zład po dachu dostał się do przyległego domu. Podano mu w tem miejscu konia, na którym ulica „du Faubourg St. Martin“ dotarł do ostatnich krańców bulwaru a ztamtąd pędził co siły przed pałac zgromadzenia narodowego. Tymczasem na bulwarze St. Denis niespokój trwał ciągle. Kilkoma batalionami obsadzono plac „Caroussel“, arsenał i innych kilka miejsc. Teraz jeszcze, o godzinie 8mej wieczór, przechodzą ulicami liczne tłumy. (P.S.A.)

(Spokojność w Paryżu.)

Paryż, 5. lutego. Rozruchy, które w poniedziałek powstały w dzielnicy St. Martin, nie miały dalszych następstw. Dziś zwiędzały tłumy ludu widownie rozruchów wczorajszych, lecz zachowywały się przytem zupełnie spokojnie. Minister spraw wewnętrznych wydał proklamacyę, w której ogłasza, że drzewa wolności, które nie stoją na przeszkodzie komunikacji, zostaną nienaruszone, jeżeli tylko agitatorowie nie użyją ich za pozór do rozruchów, w takim razie bowiem będą uprzątnione równie jak inne. Mówiono o złożeniu pana Carlier z urzędu prefekta policyi; jestto pogłoska niebardzo podobna do prawdy. Mówiono także, że panowie Ferdynand Barrot i de la Hitte ustąpią miejsca w gabinecie panom Leon Faucher i Molé; lecz ta pogłoska rozszerzyła się tylko z powodu konferencyi, którą p. Leon Faucher wczoraj miał z prezydentem republiki.

W ogóle położenie jest dziś to samo jak przed scenami poniedziałkowemi, ani gorsze ani lepsze. Można jednak wnosić, że z jednej strony pan Carlier będzie wezwany do powściągnięcia swej cokolwiek prowokującej gorliwości, i że z drugiej strony sprawy niepokojów musieli powziąć przekonanie tak z dyspozycyi władzy jak i z usposobienia ludności w rozruchu onegdajszym, iż wszelkie wywoływanie niepokojów skończyłoby się klęską. (Indep.)

(Wiadomości bieżące.)

Paryż, 1. lut. Dziennik „Estafette“ zawiera następującą wiadomość: Zapewniają, że wczoraj otrzymało ministerium spraw zewnętrznych dyplomatyczną notę od rządu szwajcarskiego. Rząd republiki szwajcarskiej oświadcza w tej notce, że Szwajcaryja nie chce przedsięwziąć wojny przeciw narodom europejskim, gdyby się jednak bez prawnych powodów utworzyła koalicja przeciw jej niepodległości, wtedy potrafi ona stawić opór tym, którzyby śmieli naruszyć jej terytorjum.

W tych dniach wyjdzie broszura pana Armand Marrast pod tytułem: „Trois mois à l'hôtel de ville.“

W liście Papieża do pana Montalembert z powodu jego mowy o kwestyi naukowej brzmi jeden ustęp w następujących słowach: „Od początku niepokoju, które zachwiały stolicę apostolską, postępował pan zawsze z tą roztropnością i oględnością, która panu jest właściwą. Z tem samem przekonaniem usiłował p. A. Fould wśród anarchy w własnym kraju bronić naszą świętą religię i naszą najwyższą godność, a przeto oświadczamy, że położył zasługi dla stolicy apostolskiej. Lecz mowa, którą Ty drogi synu miałeś w zgrom. narod. na d. 19. stycznia, jest także nowym i świetnym dowodem Twego talentu, pozostanie ona na zawsze w pamięci wszystkich prawych ludzi. Zaprawdę, nie masz nic podziwienia godniejszego nad tę wielkość duszy, nad tę szlachetną odwagę, której Ty dałeś dowód i nie droższego pośród braku tak wielkodusznych ludzi nad Twoje słowa. Gratulujemy Ci przeto przesłając Ci błogosławieństwo nasze.“

Fundusze dla ekspedycyi do Włoch są już wyczerpane. Rząd zażąda w tych dniach nowego kredytu dla utrzymania 80,000 ludzi w państwie rzymskiem.

(Kurs giełdy paryskiej z 5. lutego.)

Renty 5% — 95; 3% — 57.50.

Szwajcaryja.

(Okreśła austriackie przeznaczone do żeglugi na „Laggo maggiore.“ — P. Lyons. — Wychodzący w Zuryku.)

Berna, 1. lutego. Słychać tu, że F. M. hr. Radetzky każe budować w Szwajcaryi wojenny paropływ i dwie skut, przeznaczone do żeglugi na „Laggo maggiore.“ Okoliczność ta dała powód do

osobliwszych domysłów, mianowicie co do planów interwencyi szwajcarskiej. — Nowy poseł angielski, p. Lyons miał już uzyskać dla siebie względy u szwajcarskich polityków. Chociaż z powodu swej niedyzpozycyi a słabości żony swojej nie wychodził dotychczas z pomieszkania, jednak już mówią wszędzie o nim z pochwałą. — Wczoraj zwołano do koszar wszystkich w Zuryku przebywających wychodźców, gdzie szef korpusu żandameryi przedłożył im następujące pytania: 1) Jak dalece każdy z nich miał udział w politycznych rozruchach? 2) Czyli i jak długo zamysłają tu przebywać? 3) Czyli nie są od władz swych krajowych ścigani? W razie dalszego ich w Szwajcaryi pobytu polecono im, aby się zaopatrzyli potrzebnymi w tej mierze paszportami ojczystymi, i do tego zostawiono im miesiąc czasu. (O. C.)

Włochy.

(Posiedzenie senatu i izby deput. d. 2. lut. — Wiadomości bieżące.)

Turyń, 2. lutego. Na wczorajszej sesyi senatu sankcyonowano jednogłośnie wotowane już w izbie drugiej dla ministerium upoważnienie do zaciągnięcia pożyczki 4 milionów lire. Później minister nauki publicznej przedłożył senatowi wotowany już podobnie w izbie drugiej projekt założenia handlowej szkoły w Genuy.

W izbie drugiej przyzwolono ministrowi wojny kredyt 20,000 lire dla marynarki 110 głosami przeciw 8. Z takąż samą większością przyzwolono bez dyskusyi na żadaną przez tego samego ministra zmianę w składzie rady admiralicyi. Zdająca sprawę komisya utrzymywała, że petycja, w której domagają się dla deputowanych wynagrodzenia, sprzeciwia się 50 artykułowi konstytucyi, i dla tego zaproponowała przejście do dziennego porządku. Po żwawej dyskusyi zaproponował deputowany Jacquier motywowany porządek dzienny, w którym izba miała oświadczyć, że przechodzi wprowadzić do dziennego porządku, ale zasadzie kwestyi szkodzić nie myśli. Na tajnem przez 10 deputowanych żądaniem głosowaniu przyjęła izba 87 głosami przeciw 44 propozycyę komisyi.

Nadzwyczajny neapolitański poseł przy dworze piemonckim, hrabia Grifeo, doręczył dnia 22. stycznia królowi Jego Mości swo listy wierzytelne.

Baron Metzburg, c. k. sekretarz legacyi austriackiej i hrabia Thun, członek tej samej c. k. legacyi w Turynie, mieli dnia 29. stycznia zaszczyt być przyjmowani przez Ich Mość Króla i Królowę tudzież przez Jego królewicz. Mość księcia Genuy.

(Papież nie przybywa. — Usposobienie umysłów.)

Rzym, 28. stycznia. Papież nieprzybył jeszcze dotychczas, i powoli też spełza wszelka nadzieja rychłego powrotu jego. — Usposobienie umysłów, jak sam urzędowy dziennik „Osservatore Romano“ sądzi, niejest jeszcze wcale takie, jakiego władze sobie życzą. Do tego wszystkiego zaś przyłączają się jeszcze rozmaite starcia pomiędzy francuskimi i papieżskimi władzami. (Ll.)

Niemce.

(Niemiecko austriacki związek cłowy.)

Frankfurt, 1. lutego. Cesarsko austriackie ministerium państwa przedłożyło tutejszej centralnej komisji związkowej zadanie wielkiej wagi. Rząd austriacki proponuje bowiem w memoriale podanym względem przysposobienia niemiecko-austriackiego związku cłowego i handlowego, aby komisya centralna niezwłocznie mianowała komisję cłową złożoną z pełnomocników państw niemieckich do rozpoznania kwestyi cłowej i handlowej. Jako minimum wzajemnych koncesyj, jakie ta komisya ma dyskutować i stypulować, proponuje rząd austriacki: a) wzajemną wolną od opłaty cła wymianę tak przy przywozie jak i przy wywozie wielu krajowych produktów surowych i żywności, równie jak niektórych krajowych półfabrykatów, jeżeli za nie osiągnąć można wzajemną ochronę cłową na granicach obopólnych terytoriów cłowych przeciw krajom do tych terytoriów nie należącym; — b) wolny przewóz przez państwa niemieckie do Austrii i przez Austrię do Niemiec; — c) wzajemne ulżenie w strzeżeniu granic; d) zregulowanie żeglugi na rzekach i redukcya cła rzecznych; e) regulacyę wspólnych linii poczt, kolei żelaznych, telegrafów i paropływów. — Rząd austriacki uznaje zupełną kompetencyę centralnej komisji przewodniczenia w tej ważnej sprawie i przyznaje jej także moc wyekwowania uchwał komisyi, która ma być zwołaną. (B. Z.)

(Rozprawy w izbie bawarskiej.)

Mnichów, 4. lutego. W izbie drugiej wzięto dziś pod obrady projekt do ustawy, która obowiązuje do wynagrodzenia szkody czynionej podczas rozruchów po tej stronie Renu. Lewa strona kazała przez deputowanego Prell zaproponować, by obrady nad tym projektem tak długo odroczone, dopokąd edykt gmin zrewidowany nie będzie. Z tem wszystkiem projekt ten po krótkiej debacie odrzucono, gdyż bez dyskusyi zostały przyjęte najpierwsze i najgłośniejsze artykuły według propozycyi wydziału. Artykuły te stanowią, że każda polityczna gmina, w której okręgu skupiona tłuszcza z bronią albo bez broni popełni otwarcie i przemocą przestępstwo przeciw osobom lub własności, obowiązana jest zrzadzoną przezto szkodę wynagrodzić: za tę szkodę, która uszkodzonym ma być wynagrodzona z instytucyj asekuracyjnych, nie ręczy gmina ani uszkodzonym, ani przynależnemu instytucji. Jeżeli skupiony tłum przybył z innych gmin, a gmina, w której gwałt popełniono, nie była w stanie przeszkodzić wyrządzeniu szkody, tedy pierwsza gmina obowiązana jest do wynagrodzenia, a jeżeli w skupionej tłuszczy przeważająca jest liczba urlopowanych żołnierzy, tedy rząd obowiązany

jest do indemnizacji. Po przyjęciu tych głównych punktów, można się spodziewać, że i reszta, to jest cała ustawa przyjęta będzie; jutro toczyć się będzie w tej mierze dalsza debata.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 5. lutego.)

Met. Austr. 5% — 85; 4½% — 74¾. Akcy bank. 1216. Sard. 33¾. Hyszp. 3% — 29¼. Polskie 300 — 112; 500 — 81¼.

Prusy.

(Posłowie Poznańscy składają mandaty swoje.)

Berlin, 5. lutego. Posłowie Poznańscy postanowili ostatecznie nie przysięgać na konstytucję i dziś już w skutek tego złożyli pisemnie mandaty swoje i nie poszli na posiedzenie.

(Kurs giełdy berlińskiej z 8. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 107. Oblig. długu państ. 88½. Akcy bank. 95½ L. Polskie listy zast. 95½. Pols. 500 — 81¼ L.; 300 — 122 L. Frydrychsdory 13¼. Inne złoto za 5 tal. 12¼. Austr. bank. 91 L.

Księstwa Naddunajskie.

(Dobroczyńne rozporządzenie dla włościan.)

Bukareszt, 23. stycznia. Rząd tutejszy rozpoczął rok od wydania wielce dobroczynnego rozporządzenia dla włościan. Jak wiadomo stanowi rolnictwo najkorzystniejszą gałąź zarobkowości na Wołoszczyźnie, a sprzedaż zboża jest najobfitszym źródłem przychodu brzącej monety. Ztąd też widać przez cały rok kupców zbożowych przyjeżdżających nie tylko na targi miejskie, lecz podróżujących dla zakupu zboża po wsiach nawet. A że w wielu wsiach nie ma miar stale zaprowadzonych, przeto spekulanci zbożowi wożą je ze sobą, a bezwzględnie nie z korzyścią dla biednych włościan. Dla zapobieżenia więc wyrządzanej im w tej mierze krzywdy od kupców wydał rząd rozporządzenie, aby w każdej wsi znajdowały się u zwierzchności gruntowej sprawdzone miary. (Buk.)

Rosya.

(Ukaz Jego Imperatorskiej Mości do Senatu dyrygującego.)

Petersburg, 25. stycznia. Jego Imperatorska Mość raczył dnia 2. grudnia r. z. wydać do Senatu dyrygującego ukaz, którego wstęp jest następujący:

„Zważywszy zgubny wpływ, jaki używanie zbyteczne trunków mocnych wywiera na moralność równie jak na zdrowie publiczne, zwłaszcza w miejscach, gdzie potąd zatrzymano prawo wolnego wyszynku tych trunków; zważywszy oraz niedostateczność postanowień zadekretowanych w roku 1842 celem zapobieżenia złemu zaprowadzeniem najmniejszej ceny (minimum) w sprzedaży i zupełnym zakazem sprzedaży po cenach niższych od wyznaczonej taryfy: postanowiono, że w guberniach: Połtawa, Czernichów, Charków, Witepsk, Mohilew, Wilna, Grodno, Kowno, Minsk, Kiów, Wołyń, Podole, Katerinosław, Cherson, Taurya i w prowincyi Besarabii, na miejsce istniejącego obecnie podatku nałożonego na fabrykację i taksy sprzedaży wódki, zaprowadzona będzie akcyza.“

Regulamin dotyczący się tego podatku przedłożony poprzednio do rozpoznania rady cesarstwa, otrzymał najwyższą sankcję, a ukaz cesarski nakazuje jego zaprowadzenie i prawomocność poczynając od dnia 1—13 stycznia 1851, jako terminu przyznaczonego do zniesienia komitetów rządowych po guberniach i powiatach postanowionych do nadzorowania sprzedaży drobniejszej trunków mocnych. Praca reorganizacji urzędów administracji, według nowego urządzenia, ukończona będzie na dzień 1—13 września 1850.

Ukazem z dnia 2—14 grudnia roku zeszłego wydanym do dyrygującego Senatu, Jego Imp. Mość z powodu zachodzącej potrzeby zreorganizowania administracji i odgraniczenia Ochocka od Kamczatki, raczył przepisać następujące postanowienia:

Terytoria należące pod administrację wybrzeża Kamczatki i obwód Hijinginsk, należący pod administrację wybrzeża Ochocka, będą stanowić osobną prowincję, która się będzie nazywać prowincją Kamczatka, a której administracja we wszystkich gałęziach będzie powierzona wojskowemu gubernatorowi, wybranemu z pomiędzy oficerów marynarki, który będzie zostawał bezpośrednio pod rozkazami jeneralnego gubernatora wschodniej Syberii.

Port w Ochocku będzie zamknięty z powodu niedogodności, jakie z nim są połączone; administracja wybrzeża Ochocka będzie zniesiona, a cała okolica jako osobny obwód przyłączona będzie do prowincyi Jakuck; trybunał obwodowy w Ochocku będzie przeniesiony do Kamczatki. (Journ. d. St. P.)

(List własnoręczny Jego Mości Cesarza Austrii do ces. rosyjskiego generała-lejtnanta Grabbe.)

Petersburg, 29. stycznia. Jego Cesarska Mość Cesarz Austrii przesłał generałowi-lejtnantowi Grabbe następujący list własnoręczny: „Generał-lejtnancie Grabbe! Korpus armii, który pod Twojem dowództwem tak zaszczytny miał udział w kampanii węgierskiej aż do zupełnego jej ukończenia, wraca teraz do Rosyi, dokąd go już poprzedziła reszta oddziałów wojsk posiłkowych. Niemogę Cię panie generał-lejtnancie pożegnać niewyraziwszy Ci podziwienia i wdzięczności, jaką Mnie przejęła surowa karność i wzorowa waleczność, którą się odznaczały pod Twojem d. skonełm dowództwem dzielne wojska w ciągu całej wojny a szczególnie przy atakach na

Komorno. Chcąc Ci dać dowód Mojego szacunku przesłałem Panu oraz wielki krzyż orderu Leopolda i proszę Cię, byś żołnierzom Twoim wyraził uczucia Mojej życzliwości. Franciszek Józef. (P. S. A.)

Tureya.

(Towarzystwo Pietystów z Westfalii.)

Z Bajrutu piszą pod dniem 10. stycznia: Parowym okrętem „Arciduca Giovanni“ przybyło tu pomiędzy innymi towarzystwo Pietystów, składające się z 10ciu członków, to jest 5 mężczyzn, 2 niewiast i trojga dzieci, których ojczyzną jest miasto Barmen w Westfalii. Zamiarem ich jest osiąść w okolicy Jeruzolimy dla założenia tam kolonii rolniczej. Przy tem wszystkiem jednakże są oni tylko przednią strażą daleko liczniejszego towarzystwa, które zapewne przy nadarzonej korzystnej sposobności do osiedlenia się w Palestynie wkrótce za nimi przybyć zamysła. Coś podobnego byłoby od czasów wojen krzyżackich pierwszym przykładem europejskiej kolonii rolniczej w Syrii, a chociaż przedsięwzięcie tych wychodźców niemieckich połączone jest z wielkimi trudnościami, przecież wątpić nie trzeba, że przy nieugiętej wytrwałości i niejakej pomocy ze strony rządu tureckiego cel ich osiągnięty być może. (Rech.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie rzeszowskim.)

Rzeszów, 7. lutego. Dla dokładności podajemy zamiast przeciętnych, szczegółowe ceny zboża i innych foraliów, jakie istniały na targach w Rzeszowie, Przeworsku, Leżańsku, Sędziszowie, Dziukowie, Rudniku i Rozwadowie w ostatnich dwóch tygodniach grudnia. Korzec pszenicy: 16r. 8k. — 15r. 30k. — 16r. — 15r. 50k. — 13r. 45k. — 16r. — 8r.; żyta 10r. 44k. — 10r. 12k. — 10r. — 10r. — 9r. — 4r. 30k.; jęczmienia 10r. 43k. — 10r. 30k. — 10r. — 11r. — 9r. 35k. — 10r. — 4r. 30k.; owsa 7r. 53k. — 6r. 30k. — 6r. — 7r. 30k. — 7r. 30k. — 6r. 30k. — 3r.; hreczki 0 — 10r. — 9r. — 0 — 0 — 10r. — 4r.; ziemniaków 5r. 38k. — 5r. — 2r. 30k. — 3r. — 3r. — 3r. 20k. — 1r. 30k. Cetrar siana 3r. 20k. 3r. — 2r. 5k. — 3r. 20k. — 2r. — 2r. 30k. — 2r.; wełny w Rudniku 200r. a w Rozwadowie 250r.; nasienia koniecia tylko w Rudniku 65r. Sąg drzewa twardego 16r. 30k. — 17r. 30k. — 16r. — 0 — 12r. 30k. — 7r. 30k. — 6r. 40k.; miękkiego 14r. — 15r. — 10r. 20k. — 7r. 30k. — 10r. — 5r. — 4r. 10k. Funt mięsa wołowego 10k. — 10k. — 8½k. — 10k. — 10k. — 8½k. — 8k. Za garniec okowity płacono 3r. 45k. — 4r. 47k. — 3r. 33k. — 4r. 35k. — 2r. 40k. — 2r. 30k. — 4r. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 13. lutego.

W monecie konwencyjnej.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	14	5	18
Dukat cesarski	5	17	5	20
Półimperyal zł. rosyjski	9	10	9	13
Rubel śr. rosyjski	1	16	1	47
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	19	1	20
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	54	100	4
Galicyjskie l. z. w kasie T. Kr.	100	—	100	24

(Kurs wekslowy wiedeński z 9. lutego.)

Amsterdam 156 l. 2. m. Augsburg 113½ uso. Frankfurt 112¾ l. 3. m. Genua 131 l. 2. m. Hamburg 165¾ l. 2. m. Liworno 111½ l. 2. m. Londyn 11.22 l. 3. m. Medyolan 101½ p. 2. m. Paryż 134½ l. 2. m. Agio duk. ces. 19¾. Napol. 9.4. Szufrynów 15.50. Agio srebra 12¼.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. lutego. Hr. Pininski Leonhard, z Żółkwi. — Hr. Humnicki Franciszek, z Zamościa. — Zarzycki Tytus, z Chotyluba.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. lutego. Książę Lubomirski Adam, do Krakowca. — Hakel, c. ros. Radzca Stanu i Krause, ces. ros. Konsul, do Brodów. — Jorkasch Wilhelm, do Stok. — Pięczykowski Meliton, do Medwedowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. lutego

Pora	Barometr wmiarzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan tem- peratury do 6. z. r.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. z. r.	27 6 8	+ 2	+ 2°	połudn. zach.	poch. deszcz
2 god. z. r.	27 6 4	+ 1,5	+ 1°	południowy	poch. śnieg
10 g. w.	27 7 2	+ 1,		zachodni	" "

TEATR.

Dziś opera niem. „Die Zigeunerinn.“
Jutro na dochód Pana Nowakowskiego, komedia w 2ch aktach:
„Przebudzenie się Lwa“ i komedia w 1 akcie: „Mo-
da chrzestna mama.“
W Sobotę na doch. JPi. Karoliny Stein: dramat niem. „Deborah.“